

COMPLEMENTUL

I. Definiție

COMPLEMENTUL este partea secundară de propoziție care determină un verb, un adjectiv sau un adverb.

II. Clasificare

- A. **COMPLEMENTE NECIRCUMSTANȚIALE** - nu exprimă împrejurări, ci fac referire la obiecte, acțiuni, însușiri, caracteristici:
1. COMPLEMENTUL DIRECT (CD)
  2. COMPLEMENTUL INDIRECT (CI)
  3. COMPLEMENTUL PREPOZIȚIONAL (C prep.)
- B. **COMPLEMENTE CIRCUMSTANȚIALE** - exprimă împrejurările desfășurării acțiunii:
- a) Complementul circumstanțial de loc (CCL)
  - b) Complementul circumstanțial de timp (CCT)
  - c) Complementul circumstanțial de mod (CCM)

1. COMPLEMENTUL DIRECT

- arată obiectul (ființă, lucru, fenomen) asupra căruia se exercită direct acțiunea verbului determinat;
- răspunde la întrebările: PE CINE? CE?

CD

- determină:

a) un verb:

Am citit o carte.

COMPLEMENTUL DIRECT

- se exprimă prin următoarele părți de vorbire:

1. substantiv în Ac. +/- prepoziția **pe**:

L-am întâlnit pe Ionuț în parc.

2. pronume în Ac. +/- prepoziția **pe**:

L-am văzut pe el.

3. numeral cu valoare substantivală:

L-am văzut pe al doilea.

4. verb la modul infinitiv:

Încep a scie.

Model de analiză

L-am văzut pe dumnealui ieri.

pe dumnealui = pronume de politețe, persoana a III-a, nr. sg., genul masculin, cazul acuzativ (Ac.), precedat de prepoziția simplă „pe”, complement direct (CD)

Observație

- CD nu se desparte prin virgulă de verbul determinat!

2. COMPLEMENTUL INDIRECT

- arată obiectul asupra căruia se răsfrânge indirect acțiunea verbului sau căruia i se atribuie o însușire sau o caracteristică exprimată prin cuvântul determinat;

COMPLEMENTUL INDIRECT

- răspunde la întrebarea:

la dativ: CUI?

I-am spus băiatului să ne aștepte.

3. COMPLEMENTUL PREPOZIȚIONAL

- în **acuzativ**: PENTRU CINE? PENTRU CE?
DESPRE CINE? DESPRE CE?
LA CINE? LA CE?
CU CINE? CU CE?
DE CINE? DE CE?

Am vorbit ieri despre proiectul vostru.

- !!! Complementul în Ac. Care răspunde la întrebările de mai sus se numește **complement prepozițional**.

CI

- determină:

a) un verb:

Le-am adus o carte.

b) un adjectiv:

Grădina era **plină** de flori.

c) un adverb:

S-a oprit **aproape** de casa mea.

COMPLEMENTUL INDIRECT/PREPOZIȚIONAL

- se exprimă prin următoarele părți de vorbire:

1. substantiv în D. și Ac.

I-am adus copilului caietul. (CI)

Ne gândim la elevi. (C prep.)

2. pronume în D. și Ac.

Lor le-am adus o surpriză. (CI)

Nu ne temem de dumneavoastră. (C prep.)

COMPLEMENTUL INDIRECT/ PREPOZIȚIONAL

3. numeral cu valoare substantivală în D. și Ac.

Le-am adus celor doi mâncare. (CI)

Am adus pentru cei doi înghețată. (C prep.)

4. verb la modul infinitiv

Se temea de a scrie poezii. (C prep.)

Model de analiză

I-am adus copilului caietul.

copilului = substantiv comun, simplu, gen masculin, nr. sg., caz D, articulat cu articol hotărât „-lui”, complement indirect (CI)

4. COMPLEMENTUL CIRCUMSTANȚIAL DE LOC

- arată locul unde se desfășoară acțiunea;
- răspunde la întrebările: UNDE? DE UNDE?
PÂNĂ UNDE? PE UNDE? ÎNCOTRO?

CCL

- determină:

- a) un verb:

Pleacă spre Sinaia.

CCL

- se exprimă prin:

1. substantiv în Ac. cu prepoziție:

Plec la munte.

2. pronume în Ac. cu prepoziție:

S-a așezat lângă el.

3. numeral cu valoare substantivală în Ac. cu prepoziție:

Locuia numai în două dintre camere.

4. adverb de loc +/- prepoziție:

Privesc în sus și urc acolo.

Model de analiză

Plec la munte.

la munte = substantiv comun, simplu, gen masculin, nr. sg., Ac., nearticulat, precedat de prepoziția simplă „la”, CCL

5. COMPLEMENTUL CIRCUMSTANȚIAL DE TIMP

- arată timpul când se desfășoară o acțiune;
- răspunde la întrebările: CÂND? DE CÂND?
PÂNĂ CÂND? CÂT TIMP?

CCT

- determină:

a) un verb:

Plecăm mâine.

b) un adjectiv:

Este **bolnavă de o săptămână.**

CCT

- se exprimă prin:

1. substantiv în Ac. +/- prepoziție:

L-a așteptat luni în șir. A venit la prânz.

2. pronume în Ac. cu prepoziție:

A sosit după mine.

3. numeral cu valoare substantivală în Ac. cu prepoziție:

A scris după cei doi.

4. adverb de timp +/- prepoziție:

Te aștept de ieri. Vino mâine.

CCT

5. adjectiv:

O știu de mică.

6. verb la infinitiv:

A terminat tema înainte de a se însera.

6. COMPLEMENTUL CIRCUMSTANȚIAL DE MOD

- arată felul în care se desfășoară o acțiune sau felul în care se înfățișează o stare, o însușire;
- răspunde la întrebările: CUM? ÎN CE MOD?
CÂT DE?

CCM

- determină:
  - a)un verb: **Merge agale.**
  - b)un adverb: **Vorbea cam repede.**
  - c)un adjectiv: **Era așa de frumoasă!**

CCM

- se exprimă prin:

1. substantiv în Ac. cu prepoziție:

Lucrează în tăcere. Învăță cu plăcere.

2. pronume în Ac. cu prepoziție:

El e mai deștept ca tine.

3. numeral cu valoare substantivală în Ac. cu prepoziție:

Ea e mai deșteaptă decât cele două.

4. adverb de mod +/- prepoziție:

Învăță repede.

5. verb la infinitiv:

A plecat fără a spune.

Model de analiză

Ema este frumoasă ca o floare.

ca o floare = substantiv comun, simplu, genul feminin, nr. sg., caz Ac., articulat cu articolul nehotărât proclitic „o”, precedat de prepoziția „ca”, CCM